

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΑΚΡΥΝΟ ΤΑΞΙΔΙ

Γ'. 'Η πόλη γιορτάζει τον Θεό του Φωτός ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΗ ΜΑΣ κ. Π. ΠΑΙΟΝΙΔΗ

Την πρώτη βραδιά στη Νέα Δελχλή δεν κλείσαμε μάτι. Ήταν κι' η συγκίνηση φυσικά από το ταξίδι, από το καινούριο, που μάς περιέβαλλε, ήταν όμως κι' εκείνοι οι ατέλειωτοι κρότοι μέσα στη νύχτα. Λές κι' έπρόκειτο για πραξικόπημα κι' έβάζαν όλα τα όπλα «πύρ ομάδων».

Εύτυχώς μάς είχαν προειδοποιήσει πώς ήταν η γιορτή του Θεού Ράμα, του Θεού του φωτός και πώς το έθιμο τότε ν' ανάβουν παντού φώς, σ' όλες τις τρύπες και τις πόρτες των καλύδων και πώς μαζί με το φώς οι πιστοί, με τον έκμυστερισμό, παίζουν και κροτίδες, ό,τιδήποτε μπορεί να προκαλέσει θόρυβο.

Ύπηρχε η προειδοποίηση αλλά επειδή κι' η ζέση ήταν αφόρητη και τα παράθυρα δεν μπορούσαν να μείνουν κλειστά αποφάσισα να δω στους δρόμους.

Το ξενοδοχείο «Ραντζίτ», όπου μέναμε, ήταν πάνω στο σύνορο της παλιάς με τη νέα πόλη, στο σύνορο της Δελχλή και Νέας Δελχλή.

Από τη μία οι 'Ινδίες του παρελθόντος με τις τρώγλες, όπου οι άνθρωποι στριμώχνονται, για να βρουν απλώς μία θέση — μία τόσο δε μικρούτσικη θέση — στη ζωή (είδατε πώς κάθονται οι 'Ινδοί, πόσο εύκολα βολεύονται με τα γόνατα διπλωμένα ν' άκουμπουν στο πρόσωπό τους;).

Ήταν, ομολογούμενα, κάτι το πολύ άσχημο για μάς η θέα του πλήθους. Το μεγάλο, του πραγματικού πλήθους ένσω, που το βλέπεις να γεμίζει όλες τις ώρες της μέρας τους δρόμους, τις πλατείες, τα μαγαζιά, το βλέπεις να ξεχειλίζει απ' όλες τις γωνίες σε συνεχή κύματα και διερωτάσαι πώς γίνεται και χωράνε οι τόποι τα τόσα κορμιά!

Περπατάς ανάμεσα τους, σπρώχνεις και σπρώχνεσαι χωρίς να σου δίνει κανένας σημασία, λές και δεν υπάρχουν, λές κι' είσαι μία πνοή, που θα μπορούσες να σβύσεις την οποία ώρα χωρίς να διαταράξεις στο ελάχιστο την «παγκόσμια αρμονία».

Όλα εδώ έχουν ένα δικό τους ρυθμό, μία δική τους ένστικτώδη κίνηση, ένα δικό τους χρώμα. Το ίδιο άσπρο πουκάμισο, ακάδατο και μπαλωμένο φοράνε όλοι οι άντρες, τα ίδια κοκκαλιάρικα γυμνά πόδια σταυρώνουν συνεχώς τον δρόμο σου. Και στη

σειρά πανομοιότυπα αραδιασμένα τα μικρομάγαζα με τις ψευτοπραματιές άπλωμένες σε πάγκους και το απαραίτητο φώς του Θεού Ράμα με τη μορφή της λάμπας πετρελαίου να ξεπροβάλλει μέσα από τα μπακίρια και τα «σταπατι».

Και τα πιστοίρικα φυσικά τόσο αδύναμα και καχεκτικά, που σε κυτάνε με τα μεγάλα τους ολόμαυρα μάτια έτοιμα να συλλάβουν την κάθε σου συμπενητική ματιά, να χαρούν στην κάθε δεκάρα, που θά τους έδινες.

Περπατήσα κάμποσο ανάμεσα σ' αυτό το πολύβουο πλήθος πλάι σε κοκκαλιάρες, άρειμάνιες άγγελάδες, είδα κόμπρες να εχoreύουν σε πανέρινα στους ήχους της φλογέρας, είδα πιθήκους να εκουτρούμ πελίζονται, στην άκρη ενός σχολι-

νιού, άκουσα παπαγάλους να «μιλάνε», έγγλέζικα κι' είδα άπλωμένα μπροστά μου χέρια και κουτιά για «μπαχτσίς».

Δεν ύπηρχε όμως τίποτα το προκλητικό ή το θρασύ σ' όλη αυτή τη διαδικασία της ζητιανιάς. Το «μπαχτσίς» το ήθελαν, το ζητούσαν, το είχαν ανάγκη, μα σάν δεν προσφέρουνταν δεν ύπηρχε μηνισκακία. Άπλως το χέρι άποτραβιούταν ενώ το βλέμμα παρέμενε θλιμμένο και καλωσυνάτο να σε κοιτάζει.

Τι να ύπηρχε άραγε πίσω απ' έκεινο το εύγενικό, το βαθύ βλέμμα; Το ένστικτο πάντως δεν κοιτάει με τέτοια ήρεμα μάτια.

Όταν πήρα ταξί και κίνησα για την άλλη πόλη ήταν πια άργα κι'

◆—ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΣΤΗΝ 5η ΣΕΛΙΔΑ

Ο Κρίσνα Μένον, πρώην Υπουργός Άμυνας, που φέρεται σάν ήγέτης της άριστερης πτέρυγας του Κογκρέσσου. Στη φωτογραφία: παιδιά των στεφανώνων στο προεδρείο της Συνδιάσκεψης.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΑΚΡΥΝΟ ΤΑΞΙΔΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

ο θόρυβος άρχισε να κοπάει.

Η νύχτα ήταν σκοτεινή ύπληξε όμως άστροφεγγιά κι' ο καιρός ήταν μαλακός, φθινοπωρινός. Έδώ πιά ύπληχαν φώτα, ρεκλάμες «νέον» σε διάφορους χρωματισμούς, ψηλά κτίρια, πλατείες, λεωφόροι και πράσινο, πολύ πράσινο.

Το αυτόκίνητο με άφησε μπροστά σ' ένα μεγαλοπρεπές κτίριο με δωρικές κολώνες κι' ένα ένας θυρωρός με λιβρέα και «παράσημα» μεν άνοιγε την πόρτα ο οδηγός μου εξήγησε πως εκεί ύπληχε άραίο νυκτερινό κέντρο.

Ήταν το «κλάμπ» του ξενοδοχείου «Εμπάιαρ», ένα «κλάμπ» με το άπαραίτητο ήμφως, την τζάζ και την τραγουδίστρια που σε ρεπερτόριο της τούε πιά μοντέρνους ρυθμούς.

Έδώ ήταν όλα τόσο διαφορετικά, τόσο άλλιώτικα. Τίποτα δέν θυμίζει τις 'Ινδίες. Άκόμα κι' οι διακοσμήσεις στουε τοίχους ήταν δικταίριαν!

Ύπληχαν φυσικά στην πίστα οι κοπέλλες με τά δλομέταξα σα ρί μερικές όμως ήταν όλοφάνερα ξένες, που τά φόρεσαν έτσι για τή γάρη τους.

Γενικά ή άτμόσφαιρα είχε κάτι το παρδαλό. Κι' αυτοί άκόμα οι ν'αροί, που κάθονταν στο διπλανό τραπέζάκι και χρησιμποιούσαν σαν μέσο έπικοινωνίας τήν άγγλική, πρόσθεταν σ' αυτό τό άπροσδιόριστο του περιβάλλοντος.

Τήν άλλη μέρα σ' ένα διάλειμμα τής Συνδιάσκεψης φρόντισα να συμπληρώσω, τις πρώτες εικόνες.

Με συνοδό ένα νεαρό καθηγητή του Πανεπιστημίου τής Νέας Δελχί ή πεπατήσαμε κάμποσο κάτω άπό τις πλούσιες φυλλωσιές των δέντρων, που στολίζουν τήν περιοχή των κυβερνητικών κτιρίων.

Φυσικό ήταν άπό μέρους μου ν' άρχίσω μ' ερωτήσεις για τις περιβάτοντες άγελάδες και τά τελευταία γεγονότα, που σχετίζονταν μ' αυτές.

Ο φίλος μου δέν έβωσε ιδιαίτερη σημασία στο πρώτο μέρος τής ερώτησης μου. Το «ταμπού» τής άγελάδας έχει βαθιές τις ρίζες του μέσα στη θρησκεία και τήν παράδοση — τό ίδιο ές' άλλου άναφέρει κι' ή ιστορία μιάς σειράς άλλων λαών άκόμα και τής Κύπρου, όπου με νόμο έκτελούνταν εν'ίσο, ποί θυνάταν τό ιερό αυτό ζώο. — Η τήρηση τώρα του «ταμπού» αυτού στις 'Ινδίες μέ-

χρι τις μέρες μας όφείλεται στις ίδιομορφίες τής ινδικής πραγματικότητας, μιάς πραγματικότητας πολύ σκληρής, όπου ή πείνα είναι ένα μόνιμο φαινόμενο, που σημαδεύει τή ζωή των ανθρώπων. Άν δέν ύπληχαν ίσως οι «άγραφοι» αυτοί νόμοι, οι άγελάδες θα είχαν ίσως άπό καιρό εξολοθρευθεί, χωρίς να λύσουν τό μεγάλο πρόβλημα τής τροφής.

Δέν είναι όμως αυτή ή ουσία των γεγονότων, που συντάραξαν τή χώρα. Οι χιλιάδες των γυνών «σαντού», που κατάκλυσαν τους δρόμους τής Νέας Δελχί με συνδεμένα γερσαμένες άγελάδες, πληρώθηκαν προς 7/2 ρούπια τή μέρα. Και χρηματοδοτής ήταν τό δυναμικό Κόμμα τής άκρας Δεξιάς «ΙC» που ζητά να δημιουργήσει κεφάλαιο έκμεταλλευόμενο τά θρησκευτικά, σωθινιστικά πάθη των πιά καθυστερημένων λαϊκών στραμάτων.

Γενικά ή δεξιά αντίδραση επιτίθεται τή στιγμή αυτή έκμεταλλευόμενη τά τεράστια, προβλήματα τής χώρας, έκμεταλλευόμενη τήν άδυναμία τής κυβέρνησης να άντιμετωπίσει άποφασιστικά τά προβλήματα αυτά.

Οι 'Ινδίες περνούν έφέτος μέσα άπό τή χειρότερη ξηρασία των τελευταίων 25 χρόνων, οι τιμές άέθηκαν μέσα σε λίγους μήνες κατά 15%, ύποτιμήθηκε τό ρούπι..

Τό φάσμα του θανάτου άπό τήν άστία κτυπά καθημερινά τά καλώς των έκατομμυρίων χωρικών. Σε 100 έκατομμύρια ύπολογίζονται οι πεινασμένοι και σ' αυτούς τόκο πεινασμένους ήρσκουν εύκολα άπήχηση τά πιά έξαλλα συνήματα.

Μάσα σ' αυτές άκριβώς τις συνθήκες προετοιμάζεται ή χώρα για τις γενικές έκλογές του προσεχούς Φεβρουαρίου.

Τό δράμα είναι, μου έκμυστηρεύθηκε ο καθηγητής, ότι ενώ οι λαϊκές, δημοκρατικές δυνάμεις όλοένα και με μεγαλύτερη όρμη έίσέρχονται στον πολιτικό στίβο εξιώνοντας ριζική άλλαγή, δέν ύπάρχει ο ισχυρός, συμπαγής, πολιτικός καθοδηγητής, που θα μπορούσε να τις άγκαλιάσει.

Τό Κομμουνιστικό Κόμμα διασπάστηκε δυστυχώς κάτω άπό τήν πείση του κινεζικού δογματισμού κι' αυτό ζήμιωσα άρκετά τό προοδευτικό κίνημα.

Παρ' όλ' αυτά οι άριστεροι συνασπισμοί άπειλούν ν' άποσπάσουν άπό τό Κογκρέσσο τις πολιτείες

τής Κεράλας και τής Δυτικής Βεγγάλης. Τά συλλαλητήρια που όργάνωσε ή άριστερά τούε τελευταίους μήνες στην Κακούτα, τή Βομβάη και τή Νέα Δελχί σημείωσαν καταπληκτική έπιτυχία.

Και μέσα στο Κογκρέσσο όμως σημειώνονται σοβαρές διαφοροποιήσεις. Στο συνέδριο του Κόμματος, που συνήλθε τον περασμένο Σεπτέμβριο, έγινε αισθητή ή ίσχυρή πείση τής άριστεράς πτέρυγας τής όποίας ήγείται ο Κρίσνα Μένον.

Τό μανιφέστο που έγκρίθηκε όμιλεί για μίνιμουμ μεροκάματα των εργατών γεωργίας, για έπιχορηγήσεις προς τούς άγρότες, για σταθεροποίηση των τιμών, για έλεγχο επί των Τραπεζών.

Εν' τούτοις, κατά τήν άποψη του καθηγητή, δέν μπορεί με κανένα τρόπο να ύποτιμηθεί ή ίσχυς τής δεξιάς πτέρυγας του Κογκρέσσου, που προσπαθεί ν' άφαιρέσει άπό τον Μένον τή βουλευτική του έδρα. Μερικοί μάλιστα πιστεύουν, ότι αν στις προσεχείς έκλογές μειωθεί άσπια ή δύναμη του Κόμματος — στις περασμένες είχε πάρει τά 74% των ψήφων — ή ήγεσία του πιθαδ' ν' άπομακρύνει τήν 'Ιντίρα Γκάντι, που ίσορροπεί τις διάφορες μερίδες και να τοποθετήσει στη θέση της τον δεξιό ήγέτη Ντσαί.

Δέν μπορεί επίσης να ύποτιμηθεί ο ρόλος του άμερικανικού παράγοντα στις πολιτικές ζυμώσεις και άνακατατάξεις, που συντελούνται.

Οι Άμερικανοί έχουν αυτή τή στιγμή στα χέρια τους τό μισό σχεδόν των ρουπίων, που βρίσκονται σε κυκλοφορία! Αυτό είναι τό αντίτιμο των σιτηρών, που στέλνονται στη χώρα κανέναν δέν γνωρίζει που και πως διατίθενται τά κολλοσιαία αυτά κονδύλια!

Πάντως είναι πολύ σύνθετος φαινόμενο ή προσπάθεια έξαγοράς συνειδησεων!

Έπειδή τό διάλειμμα τελειώνει ζητήσα άπό τον συνομιλήτη μου να «σουμάρει» κάπως όλα όσα μουπε, εκείνος όμως απέφυγε να τό πράξει.

— Πάντως παρά τις λογής — λογής δυσκολίες — είπε — είναι καλά να ξέρετε πως ή κληρονομιά του Νερού και σαν πολιτική πράξη και σαν φιλοσοφικό ύπόβαθρο βαραινεί πολύ στη ζωή των 'Ινδιών. Κι' αυτή ή κληρονομιά έχει πολύ προοδευτικό περιεχόμενο μέσα της!